

“Iată stau la ușă și bat. De va auzi cineva glasul Meu și va deschide, voi intra la el, și voi cina cu el și el cu Mine” (Apocalipsa 3, 20)

Numărul 145 (2017), Duminica a 29-a după Rusalii
(a celor zece leproși)

Evanghelia: Luca 17, 12-19*

În vremea aceea intrând Iisus într'un sat, L-au întâmpinat zece bărbați leproși care au stat departe. Și ei și-au ridicat glasul, zicând: „Iisuse, învățătorule, miluiește-ne!” Și văzându-i, El le-a zis: „Mergeți și arătați-vă preoților”. Și a fost că'n timp ce ei mergeau, s'au curățit. Iar unul din ei, văzând că s'a vindecat, s'a întors slăvindu-L cu glas mare pe Dumnezeu. Și a căzut la picioarele Lui, cu fața la pământ, mulțumindu-I. Și acela era samaritan. Și răspunzând Iisus, a zis: „Oare nu zece s'au curățit? Cei nouă unde sunt? Nu s'a găsit să se întoarcă să-l dea slavă lui Dumnezeu decât numai acesta, care e de alt neam?” Și i-a zis: „Scoală-te și du-te; credința ta te-a mântuit”.

Despre necredință ca lepră spirituală

Pr. Constantin Necula

Iată-ne reasezați, prin ordinea Duminicilor, în așteptarea Paștelui. Să nu vă pară lucru greu de înțeles, priviți în calendare și veți vedea că, deja, trecând o așteptare împlinită – aceea legată de Praznicul Nașterii și Teofaniei de la Iordan – Biserica se re-tensionează, se re-așează în ceea ce un teolog modern numea: “tensiunea între deja și nu încă” (Olivier Clément). Pe cale o întâlnire cu leproși.

Era ceva spectaculos într-o astfel de întâlnire? Fără îndoială că da. **Într-un fel se întâlnea moartea cu Viața, miasma iadului cu mireasma Raiului, boala cu Medicul și medicamentul** (căci până astăzi Euharistiei i se mai spune “*pharmakon*” - adică și medic și medicament, Biserica vădindu-se astfel a fi o farmacie de leacuri pentru **Veșnicie!**). Și nu era ceva plăcut pentru cineva să fie întâmpinat de un astfel de bolnav. Dacă citiți cu atenție cărțile lui Moise, vedea-veți câte lucruri trebuia împlinite pentru ca o comunitate să se reaseze în sfințenie, după ce era “spurcată” de un astfel de caz (Levitic 13, 2 ș. u.).

*Texte preluate din ediția jubiliară a Sfântului Sinod, 2000, citată pe scurt: Biblia Bartolomeu

Urâciunea bolii, nenorocita ei vizibilitate, atacul nenorocit ce-l făcea asupra frumuseții, o arătau mereu o lucrătură a diavolului în viața omului, a comunității umane. Ei bine, zece hidoșiți de boala aceasta nemernică, ședeau departe de mulțime (Lc 16, 19), jinduind ca măcar privirea Învățătorului să cadă asupra lor. **Acest apelativ “Învățătorule” ne duce cu gândul că-L ascultaseră între timp propovăduind și identificaseră în glasul Lui acea “putere multă” (Mt 8) care avea să facă din Hristos nu doar Învățătorul, cât, mai ales, Mântuitorul lumii.** Dacă ar fi să facem o tâlcuire alegorică a acestei chemări, **am spune că rațiunea celor bolnavi de lumea aceasta, în care pata necredinței celei leproase a cuprins întregul trup social, are nevoie mai întâi să înțeleagă măcar că Hristos este Înțelepciunea cea adevărată.** Sau, după cum spune Părintele Rafail Noica, să se întrebe și să-și răspundă: **“Unde duce cultura cuvântului lui Dumnezeu, credința în cuvintele lui Dumnezeu? Cuvintele lui Dumnezeu îi pot părea omului, și par de cele mai multe ori, sminteala cea mai mare și însuși Apostolul Pavel nu se sfiște a vorbi de «nebunia lui Dumnezeu», dar adaugă că nebunia lui Dumnezeu se arată mai înțeleaptă decât înțelepciunea omului. Înțelepciunea omului e neputincioasă, precum și omul; dar ceea ce ne pare nouă a fi o nebunie, dacă este dumnezeiască, să ne împărtășim cu această nebunie, și vom vedea că asta era înțelepciunea.”** (Ieromonahul Rafael Noica, *Cultura Duhului*, Reîntregirea, Alba-Iulia, 2002, p. 28-29). **Acolo este începutul izbăvirii din leprozeria necredinței ce ne-a furat sănătatea sufletească. Cuvântul lui Dumnezeu, sălășluind și petrecând în om (In 6, 56; 15, 4-5) este mâna întinsă pe care El, Cuvântul, o oferă minții noastre stângace, pentru a o îndrepta, trecând de la informare la formare în Duhul Sfânt, căci Cuvântul, în viața duhovnicească, este Împărtășire.** Or, lecție întru aceasta ne dau leproșii, cei zece. Care au trecut de la auzire la ascultare și de la ascultare la percutantă cerere de mântuire.

Domnul nu face altceva decât să-i trimită să se arate preoților. După cum cerea – am mai spus – rânduiala Legii Celei Vechi (Levitic 13, 2 ș.u. sau Levitic 14, 2-3), îndată după vindecare omul trebuia să se prezinte la Templu, unde preoții constatau vindecarea – când exista – și-i repuneau în “drepturile cetățenești” ale neamului lui Israel. Dar nu-i greu de înțeles că de fapt niciodată în mentalitatea poporului simplu omul acela nu era privit decât tot ca un ex-lepros, o sursă de posibilă îmbolnăvire pentru cei din jur. Cert este că “în timp ce mergeau” (Lc 17, 14b) cei zece s-au vindecat. O vindecare făcută, fără îndoială, în văzul celorlalți cât se poate de consternați, de înmărmuriți. Nu ne este redată reacția lor, dar o putem bănuși din alte situații similare (Lc 5, 15 arată clar “flacăra” ce se întinde vestind vindecările: “Dar vorba despre El se răspândea și mai mult și numeroase mulțimi se adunau să asculte și să se vindece de bolile lor”).

În exegeza ce o parcurgem de obicei, **avem tendința de a-i înfiera pe cei nouă care, cel mai probabil, și-au continuat drumul spre Templu, spre a-și primi dezlegarea**

preoților pentru repunerea lor în lume. **Era oarecum firesc aceasta. Împlineau porunca lui Hristos. Că unul s-a întors, iarăși firesc.** Samarineanul n-ar fi fost primit oricum laolaltă cu ceilalți de către preoți, căci era “de alt neam”, după cum Hristos Domnul subliniază, pedagogic, înainte de a-i spune samarineanului: “Scoală-te și du-te; credința ta te-a mântuit” (Lc 17, 19). De obicei ne rezeșim să înfierăm pe fariseu (din parabola cu vameșul și fariseul) sau pe preotul și levitul ce trec pe lângă cel căzut. Uitând că ei fac ceea ce învățaseră să facă, ceea ce li se prezentase ca normal să facă. Abia acum apelativul “Învățătorule” își descoperă adâncimea. **Hristos venea să-l învețe și pe samarinean (ca și pe vameș la locul potrivit) că nu este pierdut. Că de acum Legea se des-limita să poată cuprinde și inima și mântuirea lor. “Cuvântul lui Hristos este trecerea de la disciplină la viață.** Spune Evanghelia Sfântului Ioan: «Legea prin Moise s-a dat, dar Harul și Adevărul prin Iisus Hristos au venit» (In 1, 17)” (Cf. Rafael Noica, op. cit., p. 25). Era și lecția pe care Hristos o dădea ascultătorilor. **Boala îi făcuse una pe leproși. Nu erau leproși iudei și un lepros samarinean. Erau leproși. Boala, ca o uniformizare și unitate – ceea ce noi înșine simțim trecând printre paturile spitalelor când boala face una din săraci și bogați, domni sau simpli – acum vindecată, lăsa să se vadă diferențierile pe care Legea cea Veche le făcea.** Gândiți-vă cât de șocant ar fi sunat în urechile fariseilor prezenți (care, de la versetul 20, se arată interesați de chestiuni eshatologice) că și credința samarineanului este mântuitoare. A aceluia care se închina pe alt munte decât muntele închinării lor, care, prin împreunare cu alt neam, se transformase în rușinea lui Israel, vrednic de ocolit în orice situație.

Că aici este una din cheile tâlcuirii Evangheliei acesteia ne-o arată, ca de obicei, Apostolul Duminicii acesteia (Col 3, 4-11) ce ține întru sine cuvintele: “Când Hristos, viața noastră, Se va arăta, atunci și voi împreună cu El vă veți arăta întru slavă. **Prin urmare ucideți mădularele voastre cele pământești: desfrânarea, necurăția, patima, pofta cea rea și lăcomia – care este închinare la idoli – din pricina cărora vine mânia lui Dumnezeu peste fiii neascultării,** întru care și voi ați umblat odinioară, pe când trăiați întru ele. Acum însă și voi pe toate să le lepădați: mânia, întărâtarea, răutatea, blasfemia, cuvântul nerușinat din gura voastră. Nu vă mințiți unul pe altul, devreme ce v-ați dezbrăcat de omul cel vechi, laolaltă cu faptele lui, și v-ați îmbrăcat cu cel nou care, spre cunoaștere, se reînnoiește după Chipul Celui Ce l-a zidit. Acolo (“unde este Hristos”, cf. Gal 3, 1) nu este elin și iudeu, tăiere împrejur și netăiere împrejur, barbar, scit, rob, liber, ci Hristos totul întru toți” (Col 3, 4-11). Iată-l dar pe Sfântul Apostol Pavel prelungind peste timp lecția pe care Hristos Domnul o dă “pe când (Iisus) mergea spre Ierusalim și trecea prin mijlocul Samariei și al Galileii, intrând în-tr-un sat” (Lc 17, 11-12). Că la întâlnirea cu suferința, cu moartea celui alt, fizică sau spirituală, nu trebuie să te prevalezi de norme ale legii, cât de legea aceea adâncă a iubirii și împreună-lucrării cu celălalt la izbăvirea lui, la slobozirea din nenorocire. Schema pedagogică a renunțării la păcat pe care o prezintă Sfântul

Pavel colosenilor, și prin ei nouă, oferă coloana vertebrală a unei morale cu Hristos opusă oricărei etici lipsită de Hristos, plină de drepturi ale omului sau animalelor sau cine știe cărei alte creații dumnezeiești, dar lipsită de dreptul lui Dumnezeu, nefundamentată pe Cuvântul lui Dumnezeu care dă adevărata înțelepciune. Și mai este ceva de remarcat. **Nu de puține ori în comunitățile creștine cărora le aparținem prin viața liturgică și duhovnicească, se întâmplă ca unii din cei pe care-i socotim a fi leproși (și ce teribilă diagramare a leprei spirituale face Sfântul Pavel, identificându-i "bubele") să se întoarcă, vindecat de Hristos, spălat în Taina Spovedaniei, hrănit cu Trupul și Sângele lui Hristos. Să nu fim neatenți cu acela ce se întoarce din zvârcoleala amarnică a unei vieți fără Hristos la dulcea trăire cu Domnul. Să nu fim purtători ai sindromului fratelui fiului risipitor, cârtind la dragostea cu care Dumnezeu îl primește pe acela. Ci, slugi nevrednice, să laudăm pe Hristos Ce Se face loc de primire tuturor întorșilor din boală în sănătate. Din moarte la viață.**

Sursa: **Pr. Constantin Necula**, *Iubesc, Doamne, ajuta ne iubirii mele*, Editura Oastea Domnului, Sibiu

Vitamine duhovnicești

Cel mai mare medicament

Când intră Hristos în inimă, patimile se mistuie. Nu mai poți nici să înjuri, nici să urăști, nici să te răzbuni, nici, nici...

Unde să se mai găsească urile, antipatiile, osândirile, egoismele, frământările, întristările? Stăpânește Hristos și dorul fierbinte după lumina cea neînserată. Acest dor te face să simți că moartea este numai puntea pe care o vei trece cândva pentru a continua viața cu Hristos. Aici pe pământ ai de înfruntat o piedică, de aceea este nevoie de credință. Această piedică este trupul. În vreme ce după moarte credința dispare și îl vezi pe Hristos așa precum vezi soarele. În veșnicie, firește, le vei trăi pe toate mai intens.

Însă atunci când nu trăiești cu Hristos, trăiești în melancolie, în necaz, în frământare, în strâmtorare; nu trăiești corect. Atunci apar multe anomalii și în organism. Este influențat trupul, glandele endocrine, ficatul, fierea, pancreasul, stomacul. Ți se spune: "Ca să fii sănătos, ia de dimineață lapte, un oușor, unt și doi-trei pesmeți". **Însă, dacă trăiești corect, dacă-L iubești pe Hristos, cu o portocală sau cu un măr ești foarte bine. Marele medicament este ca omul să se dăruiască slujirii lui Hristos. Toate se tămăduiesc. Toate lucrează după rânduială. Iubirea lui Dumnezeu le preface pe toate, le sfințește, le îndreaptă, le schimbă.**

Sursa: *Ne vorbește părintele Porfirie. Viața și cuvintele*, Editura Egumenița, 2003